

การเลือกซื้อมอยส์เจอร์ไรเซอร์ในวัยทอง ตอนที่ 2

โดย รศ.นพ.ปวน สุทธิพินิจธรรม

ภาควิชาตจวิทยา

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ผิวแห้งมีลักษณะอย่างไร

เมื่อผิวหนังสูญเสียน้ำไปจะทำให้เกิดผิวแห้ง มีลักษณะ ดังนี้ 1. หยาบ (Feeling rough) 2. เป็นขุย (Scaly) 3. แตก (Cracked) ถ้ามีเครื่องวัดการสูญเสียน้ำผ่านทางผิวหนังจะพบว่า ปริมาณน้ำที่ซึมผ่านผิวหนังจะสูงขึ้น

การดูแลรักษาภาวะผิวแห้ง

ผิวหนังจะดูสวยงามและไม่เกิดโรค ถ้าผู้เป็นเจ้าของสามารถรักษาสมดุลของน้ำในผิวหนัง กับสภาพแวดล้อมได้ ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการดูแลป้องกันและรักษาผิวแห้งมี 4 ประการได้แก่

1. สภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมรอบตัวเรามีอิทธิพลต่อการเกิดผิวแห้งอย่างมาก ในประเทศไทยมีความชื้นในบรรยากาศสูง ทำให้อุบัติการณ์โรคผิวหนังไม่สูงเหมือนอย่างในประเทศทางตะวันตก อย่างไรก็ตามฤดูหนาวอากาศเย็นและความชื้นในบรรยากาศจะลดลงมากจนทำให้การสูญเสียน้ำออกจากผิวหนังเพิ่มสูงขึ้นจึงทำให้ผิวแห้งอักเสบจากความแห้ง

2. ลักษณะผิวแห้งของแต่ละบุคคลว่าแห้งมากน้อยแค่ไหน ทั้งนี้ขึ้นกับพันธุกรรมของแต่ละคนว่า ลักษณะผิวเป็นอย่างไร ถ้าผิวแห้งไม่มากก็จัดเป็นคนผิวแห้งอย่างไม่เป็นโรค ถ้าลักษณะทางพันธุกรรมมีความผิดปกติมากก็เกิดโรคผิวแห้ง เช่น เด็กที่เป็นโรคผิวหนังอักเสบภูมิแพ้ (atopic dermatitis) โรค itchyosis

3. อายุ เมื่ออายุย่างเข้าวัยทองต่อมไขมันและเซลล์ผิวหนังจะสร้างสารไขมันลดลง ทำให้เกิดลักษณะผิวแห้งจึงจำเป็นต้องใช้มอยส์เจอร์ไรเซอร์เคลือบผิว

4. พฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล บุคคลใดที่ชอบล้างมือบ่อย ฟอกตัวด้วยสบู่ที่เป็นด่างนาน ออกแดดประจำ หรือทำงานกลางแจ้ง ทั้งสารเคมี แสงแดด ลม ความชื้นในบรรยากาศจะมีอิทธิพลต่อการเสียน้ำออกจากผิวหนังจะส่งเสริมให้เกิดภาวะผิวแห้ง

ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกที่ผลกระทบต่อความชุ่มชื้นผิวหนัง เช่น ระดับฮอร์โมน ยา ภาวะทุโภชนาการ เป็นต้น เมื่อทราบถึงปัจจัยที่ทำให้ผิวแห้งแล้ว ในการป้องกันไม่ให้เกิดผิวแห้งสามารถทำได้โดยการหลีกเลี่ยงปัจจัยต้นเหตุดังกล่าว ถ้าปัจจัยใดหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ใช้วิธีป้องกันโดยการใช้น้ำ ใช้น้ำมัน ใช้น้ำยา และทาครีมหรือ โลชั่นเคลือบผิวที่เรียกว่า มอยส์เจอร์ไรเซอร์

ชนิดของมอยส์เจอร์ไรเซอร์

1. ชนิดเคลือบผิว (Occlusives)
2. ชนิดดูดน้ำ (Humectants)
3. ชนิดสารกันแดด

มอยส์เจอร์ไรเซอร์แบ่งตามกลไกการทำงานได้ 3 ชนิด

1. ชนิดปิดกั้นไม่ให้น้ำซึมผ่าน (Occlusive) ออกฤทธิ์โดยปิดกั้นไม่ให้น้ำซึมผ่าน เมื่อทาลงบนผิวหนังจะกระจายตัวออกคลุมผิวหนึ่งเป็นแผ่นฟิล์มบาง ๆ กันไม่ให้น้ำภายในผิวหนังซึมออกสู่ภายนอก ทำหน้าที่คล้ายเกราะอ่อนป้องกันสารเคมีไม่ให้ระคายผิวหนึ่งด้วยการใช้มอยส์เจอร์ไรเซอร์นี้ในสภาพจริง ควรคำนึงถึงด้วยการล้างหรือฟอกผิวหนึ่งบ่อย ๆ ด้วยสบู่หรือดีเทอร์เจน หรือ การถู เช็ดกับผ้าจะทำให้มอยส์เจอร์ไรเซอร์หลุด ออกจากผิวหนึ่ง อาจจำเป็นต้องทามอยส์เจอร์ไรเซอร์ซ้ำหลายครั้งต่อวัน ตามสภาพการดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล สารกลุ่มนี้ได้แก่ petrolatum, lanolin เป็นต้น

2. ชนิดดูดซับน้ำจากบรรยากาศ (Humectants) มอยส์เจอร์ไรเซอร์กลุ่มนี้เพิ่มความชุ่มชื้นให้ผิวหนังโดยการจับน้ำจากบรรยากาศหรือน้ำบนผิวหนึ่งไว้กับผิวหนึ่งไม่ให้ระเหยไป สารกลุ่มนี้ได้แก่ lactic acid, urea และ glycerol, polyol เช่น sorbitol, glycerol สารกลุ่มนี้อาจระคายผิวหนึ่งได้ ทำให้รู้สึกคัน ๆ เวลาทาบนผิวหนึ่ง จึงควรระวังโดยเฉพาะผิวหนึ่งที่มีการอักเสบอยู่

มอยส์เจอร์ไรเซอร์อีกชนิดหนึ่งที่จัดในกลุ่มดูดซับน้ำจากบรรยากาศ แต่มอยส์เจอร์ไรเซอร์กลุ่มนี้ โครงสร้างทางเคมีเป็นสารโมเลกุลใหญ่และมีคุณสมบัติชอบจับกับน้ำ (hydrophilic) จึงเรียกสารกลุ่มนี้ว่า กลุ่มมอยส์เจอร์ไรเซอร์ที่ชอบจับน้ำ (hydrophilic matrices) ไม่ยอมให้น้ำในผิวหนึ่งผ่านออกสู่ภายนอกร่างกาย ได้แก่ สารกลุ่ม mucopolysaccharide หรือ glycosaminoglycans ซึ่งประกอบด้วย hyaluronic acid และ chondroitin sulfate

3. มอยส์เจอร์ไรเซอร์ที่มีสารกันแดดผสมอยู่ มอยส์เจอร์ไรเซอร์กลุ่มนี้อาศัยคุณสมบัติของสารกันแดดช่วยป้องกันไม่ให้เกิดแสงอัลตราไวโอเล็ต เอ และ บี ทำลายผิวหนึ่งเพราะผิวหนึ่งที่เป็นปกติมีสารมอยส์เจอร์ไรเซอร์ตามธรรมชาติสามารถรักษาน้ำไว้กับผิวหนึ่งได้

หลักการเลือกซื้อมอยส์เจอร์ไรเซอร์

1. ดูลักษณะผิวของตนเอง ผู้ที่มีผิวมันก็เลือกมอยส์เจอร์ไรเซอร์ที่มีความมันน้อย จะทราบได้โดยการทดลองทามอยส์เจอร์ไรเซอร์นั้นที่ผิวหนัง
2. ดูฤดูกาล ความชื้นในบรรยากาศน้อย ควรเลือกมอยส์เจอร์ไรเซอร์ที่มีความมันมาก
3. ดูภูมิประเทศ ถ้าอยู่ในประเทศไทยหรือประเทศทางตะวันออกที่มีความชื้นในบรรยากาศสูง อาจไม่จำเป็นต้องใช้มอยส์เจอร์ไรเซอร์
4. พิจารณาส่วนผสมประกอบของมอยส์เจอร์ไรเซอร์ว่ามีน้ำมันมากน้อยเพียงใด
5. พิจารณาเรื่องกลิ่น เพราะมอยส์เจอร์ไรเซอร์มักมีเครื่องหอมผสมอยู่ด้วย เพื่อให้น่าใช้แต่ก็เป็นสาเหตุของการแพ้ได้
6. ดูราคาในภาวะเศรษฐกิจ เช่น ปัจจุบันควรดูเรื่องราคาให้เหมาะสมกับฐานะของแต่ละบุคคลด้วย
7. ทดลองใช้ ดังสุภาษิตที่ว่า สิบตาเห็นไม่เท่ามือคลำ การทดลองใช้ดูจะเป็นวิธีที่ดีที่สุด

วิธีใช้มอยส์เจอร์ไรเซอร์

ทามอยส์เจอร์ไรเซอร์ให้ทั่วผิวหนังที่ต้องการเคลือบ ใช้นิ้วมือคลึงเบา ๆ ให้เนื้อครีมกระจายออกทั่วผิวหนัง ในกรณีที่ผิวหนังมีการอักเสบร่วมด้วย ควรรักษาด้วยยาทาสเตียรอยด์ โดยปรึกษาแพทย์ผิวหนัง